

Шағын көлемді кемелерді техникалық қадағалау қағидаларын бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 31 мамырдағы № 609 Қаулысы.
Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 1 қыркүйектегі
№ 728 қаулысымен

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Үкіметінің 01.09.2015 № 728 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі).

Ескерту. Тақырып жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 2012.12.13 № 1585 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Қаулысымен.

«Сауда мақсатында теңізде жүзу туралы» Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 17 қаңтардағы Заңының 4-бабының 29) тармақшасына және «Ішкі су көлігі туралы» Қазақстан Республикасының 2004 жылғы 6 шілдедегі Заңының 8-бабының 24) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ Е Т Е Д І :**

1. Қоса беріліп отырған Шағын көлемді кемені техникалық қадағалау қағидалары бекітілсін.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 2012.12.13 № 1585 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Қаулысымен.

2. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

<i>Премьер-Министрі</i>	Қазақстан Республикасының
Қазақстан	К. Мәсімов
Үкіметінің	Республикасы
2011 жылғы	31 мамырдағы
№ 609	қаулысымен
бекітілген	

Шағын көлемді кемелерді техникалық қадағалау қағидалары

Ескерту. Қағидалар жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 2012.12.13 № 1585 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Қаулысымен.

1. Жалпы ережелер

1. Осы Шағын көлемді кемелерді техникалық қадағалау қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) Қазақстан Республикасының «Сауда мақсатында теңізде жүзу туралы» 2002 жылғы 17 қаңтардағы және «Ішкі су көлігі туралы» 2001 жылғы 6 шілдедегі заңдарына сәйкес әзірленді және шағын көлемді кемелерді техникалық қадағалауды жүзеге асыру тәртібін айқындайды.

2. Осы Қағидаларда мынадай ұғым пайдаланылады: шағын көлемді кемелерге арналған тұрақ-база (құрылыс) - шекараларында шағын көлемді кемелер орналасатын құрылыстары және іргелес акваториясы бар жағалау аумағы.

2. Шағын көлемді кемелерді техникалық қадағалау

3. Кеме кітабында мемлекеттік тіркеуге жататын шағын көлемді кемелерге техникалық қадағалау жүзеге асырылады.

Техникалық қадағалауды ішкі су көлігі саласындағы уәкілетті органның аумақтық бөлімшелері (бұдан әрі — аумақтық бөлімшелер) жүзеге асырады.

4. Техникалық қадағалау бастапқы, жыл сайынғы және кезектен тыс техникалық куәландыру жүргізу, сондай-ақ арнайы және бақылап тексеруді жүргізу жолымен жүзеге асырылады.

5. Жеке жасалған шағын көлемді кемелер, сондай-ақ техникалық сипаттамалары техникалық формулярда (паспортта) көрсетілген сипаттамаларға сәйкес келмейтін, қайта жабдықталған кемелерге теңізде жүзу қасиетіне (жүзгіштігі, орнықтылығы мен батпайтындығы) қосымша сынақтар жүргізіледі. Куәландыру нәтижелері шағын көлемді кемелердің жүзуге жарамдылығы туралы қорытындымен осы Қағидалардың 1-қосымшасына сәйкес техникалық куәландыру актісімен ресімделеді.

6. Бастапқы техникалық куәландыру актісінде көрсетілген шарттар мен нормалар шағын көлемді кемелердің кеме кітабына және кеме билетіне енгізіледі. Кеме билетінде куәландыруды жүргізген лауазымды адамның қолымен расталатын арнайы мөртабанмен техникалық куәландыру туралы белгі жасалады.

7. Техникалық куәландыру шағын көлемді кеме тіркелген жердегі аумақтық бөлімшенің техникалық тексеру пунктінде немесе кеме билетін ұсына отырып, шағын көлемді кеме тікелей орналасқан жерде (тұрақта) жүргізіледі.

Бұл ретте техникалық тексеру пункттері жұмысының орны, уақыты, ұйымдастырылуы және шағын көлемді кемелерге жыл сайын техникалық куәландыруды өткізу кестелері кеме иелері мен тұрақ-база иелерінің назарына ж е т к і з і л е д і .

8. Техникалық куәландыру жүргізу кезінде шағын көлемді кемеңің жай- күйі корпус пен қондырмалар, құрылғылар, жабдықтар мен жарактар, өртке қарсы қорғану; механикалық орнату мен электр жабдықтары бойынша жеке, ал жеке жасалған шағын көлемді кемелер үшін теңізде жүзу қасиеті бойынша анықталады.

9. Техникалық куәландыру жүргізу кезінде шағын көлемді кемеңің жүзуге жарамдылығы техникалық жай-күйі бойынша екі баға қою арқылы анықталады: «жарамды» немесе «жарамсыз». Шағын көлемді кемеңің жалпы техникалық жай-күйін бағалау осы тармақта аталған элементтердің бірінің ең төменгі бағасы бойынша белгіленеді.

10. Шағын көлемді кеме техникалық жай-күйі бойынша «жарамды» деген баға алған кезде кеме билетіне техникалық куәландыру туралы белгі жасалады.

11. Техникалық жай-күйі бойынша «жарамды» деген баға алған шағын көлемді кеме мынадай:

- 1) толқын режимі бойынша;
- 2) жүзу ауданы мен жағадан алшақтығы бойынша;
- 3) қозғалтқыштың рұқсат етілген қуаты бойынша;
- 4) жүк көтергіштігі мен жолаушы сыйымдылығы бойынша;
- 5) желкендердің ауданы бойынша жүзу қауіпсіздігін қамтамасыз ететін шектеулермен жүзуге жіберіледі.

Шағын көлемді кеме «жарамды» деген баға алған кезде, осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес техникалық куәландыру актісі жасалады, онда белгіленген шектеулер көрсетіледі.

Теңіз ауданында серуендік кемелерді пайдалану үшін теңізде мынадай жүзу аудандары белгіленеді:

1) 0- бірінші класты жүзу ауданы - шектеусіз, есептік толқын биіктігі 3% қамтамасыз өтілумен 11 метр болатын толқындануда мұхиттар мен теңіздерде жүзу;

2) 1 - бірінші класты жүзу ауданы - шектелген, пана орнынан 200 мильден аспайтын арақашықтықта және пана орындарының арасы 400 мильден аспайтын рұқсат етілген арақашықтықта, барынша рұқсат етілген толқын биіктігі 3% қамтамасыз өтілумен 8,5 метр болатын толқындануда теңіз аудандарында жүзу;

3) 2 - екінші класты жүзу ауданы - шектелген, пана орнынан 100 мильден аспайтын арақашықтықта және пана орындарының арасы 200 мильден аспайтын рұқсат етілген арақашықтықта, барынша рұқсат етілген толқын биіктігі 3% қамтылумен толқындану шамасы 7 метр болатын теңіз аудандарында жүзу;

4) 3 - үшінші класты жүзу ауданы — шектелген, бассейндердің жел толқындық режимдеріне байланысты аудан және жүзу жағдайлары бойынша нақты шектеулерді ескере отырып, бұл ретте пана орнынан барынша рұқсат

етілген 50 мильден аспауы тиіс арақашықтықты белгілей отырып, барынша рұқсат етілген толқын биіктігі 3% қамтамасыз етілумен шамасы 3,5 метр болатын толқындануда аралас (өзен-теңіз) жүзу.

12. «Жарамсыз» деген баға алған шағын көлемді кемеге осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес осы кемеңі пайдалануға тыйым салу туралы қорытындымен екі дана техникалық куәландыру актісі жасалады, бұл ретте актінің бір данасы кеме иесіне беріледі. Актіде көрсетілген ескертулер жойылғаннан кейін шағын көлемді кеме қайталама техникалық куәландырудан өтеді.

13. Шағын көлемді кемелерді пайдалануға мынадай техникалық ақаулар болған кезде рұқсат етілмейді:

1) корпусы бойынша (жинақ пен қаптамада жарықшақтардың, ойықтардың болуы, кеме конструкциясында көзделген герметикалық бөліктер мен ауа жәшіктерінің болмауы немесе герметикалығының бұзылуы);

2) руль құрылғысы бойынша (рульдің ауыспалық бұрышын толық қамтамасыз етпеуі (бортқа 35 градус), руль штурвалын айналдырудың қиындауы, руль сабының немесе руль жетегі бөлшектерінің (бағыттаушы блоктары, тіректі мойынтіректері, тарту жабдықтары, штуртрос берілістерінің) зақымдануы, штуртрос каболоктарының үзілуі, руль жетегінің бөлшек құрылымында көзделген бекітулерінің (сомындары, шплинттер, қарсысомындар) болмауы;

3) қозғалтқыш немесе аспалы мотор бойынша (бензобактерден, отын шлангісінен, қоректендіру жүйесінен отынның ағуы, біршама дірілдің болуы, қозғалтқышты қашықтықтан басқару жүйесінің зақымдануы, реверс-редуктордың оңай қосылмауы (ажырамауы), реверс тұтқаның «алға», «артқа», «бейтарап» қалыптарында (оның өздігінен еріксіз қосылуы мен ажырауы) бекітілмеуі, реверс қосылған кезде қозғалтқыштың (мотордың) конструкцияда көрсетілген іске қосу блоктауының зақымдануы);

4) навигациялық оттардың белгіленген талаптарға сәйкес келмеуі;

5) кемеңің жинақталуы мен жабдықтары кеме билетінде көрсетілген нормаларға сәйкес келмейді.

Кеме билетінің «Ерекше белгілер мен қосымша мәліметтер» деген бөліміне кемеңі пайдалануға тыйым салу туралы жазу жазылады.

14. Шағын көлемді кемелердің конструктивтік ерекшеліктеріне байланысты типі мен санаты осы Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес кесте бойынша анықталады.

Шағын көлемді кемеңің типін анықтау үшін мидель бойынша оның ең үлкен ені негіз болып табылады.

Шағын көлемді кемеңің санатын анықтау үшін мидельдегі оның су өткізбейтін бортының биіктігі (қондырма биіктігін есептемегенде) негіз болып табылады.

Шағын көлемді кеменің санаты толқын биіктігі мен жағадан алшақтығымен сипатталатын жүзу жағдайына сәйкес келуі тиіс.

15. Шағын көлемді кеменің жүзу шарттары оның санатына байланысты осы Қағидаларға 3-қосымшаға сәйкес кесте бойынша анықталады.

Шағын көлемді кеменің кестеде көрсетілген жағадан алшақтығы жасаушы зауыт берген паспортта көрсетілген жағадан алшақтықтан аспауға тиіс.

Су айдынындағы толқын биіктігі осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес кесте бойынша анықталады.

3. Шағын көлемді кемелерді техникалық куәландыру қарап тексеру түрлері

16. Техникалық куәландыру:

- 1) б а с т а п қ ы ;
- 2) ж ы л с а й ы н ғ ы ;
- 3) кезектен тыс болып бөлінеді.

17. Тексеріп қарау:

- 1) а р н а й ы ;
- 2) бақылау болып бөлінеді.

18. Бастапқы техникалық куәландыру кезінде кеменің техникалық құжаттамасы тексеріледі, кеменің сыйымдылығы, оның жүк көтергіштігі мен жолаушы сыйымдылығы, рұқсат етілген қуаты мен қозғалтқыштар (аспалы моторлар) саны бойынша нормалар мен техникалық талаптары, желкендерінің рұқсат етілген ауқымы, жүзу аудандары (жағалаудан алшақтығы), су үстіндегі борттың ең төменгі биіктігі, кеме жүзе алатын толқын биіктігі, құтқару және өртке қарсы құралдармен, сигнал беру оттарымен, навигациялық және басқа жабдықтармен жарақтандырылуы белгіленеді, кеменің басты өлшемдері (ұзындығы, ені, борт биіктігі), құрғақ борт көлемі, жүк көтергіштігі, жолаушы сыйымдылығы, шағын көлемді кеменің санаты нақтыланады. Шағын көлемді кеменің орнықтылық пен суда батпау талаптарына, жүзу жағдайына, қозғалтқыш қуатының шағын көлемді кеменің конструктивтік деректеріне сәйкестігі а н ы қ т а л а д ы .

19. Жыл сайынғы техникалық куәландыру шағын көлемді кемеге бастапқы куәландыру жүргізілген сәттен бастап бір жыл ішінде жүргізіледі.

Жыл сайынғы техникалық куәландыру кезінде кеменің техникалық құжаттамасының болуы, шағын көлемді кеменің тіркелу деректерінің өзгермеуі, кеменің негізгі элементтерінің өзгермеуі, оның техникалық жай-күйі, оның жүзуге жарамдылығы, белгіленген нормаларға сәйкес жабдықтары мен жарақтарының болуы тексеріледі, пайдалану шарттары нақтыланады.

Бұл ретте ағымдағы жылы бастапқы техникалық куәландырудан өткен шағын көлемді кемелер сол жылы жыл сайынғы техникалық куәландыруға ұ с ы н ы л м а й д ы .

Корпустың айтарлықтай тозуы немесе оның деформациясы анықталған жағдайда, кеме иесі аумақтық бөлімше қызметкерінің талабы бойынша шағын көлемді кемеі жағалауда көрсетеді.

20. Бастапқы және жыл сайынғы куәландыру нәтижелері бойынша кеме билетіне кезекті куәландыру мерзімі көрсетілген техникалық тексеру өткізілгені туралы белгі қойылады немесе шағын көлемді кемеі пайдалануға тыйым салу т у р а л ы а к т і ж а с а л а д ы .

21. Кезектен тыс куәландыру иесінің ауысуына немесе жүзу ауданының өзгеруіне байланысты, сондай-ақ кеме билеті жоғалғанда, кемеі қайта жабдықтау салдарынан шағын көлемді кемеің конструкциясы өзгерген кезде, шағын көлемді кемеі қайта тіркегенде шағын көлемді кеме иесінің еркін нысандағы өтініші негізінде жүргізіледі.

Шағын көлемді кемеге кезектен тыс куәландыру жүргізу нәтижесінде жаңа кеме құжаттары беріледі. Бұл ретте кезекті жыл сайынғы техникалық куәландыру мерзімдері сақталады.

22. Арнайы тексеру шағын көлемді кемеің зақымдануына және жөндеуді талап етуіне әкеп соққан көлік оқиғасынан кейін, қуаты жоғары қозғалтқышты орнату кезінде, жарамсыз болған кемеі есептен шығару кезінде жүргізіледі.

23. Бақылап тексеру кеме конструкциясы мен класында көзделмеген жүзу жағдайларында біржолғы өтуге рұқсат ету үшін және кемеі өткеннен соң тексеріп қарау үшін кеме иесінің өтініші бойынша жүргізіледі.

24. Куәландыру жүргізілгеннен кейін шағын көлемді кемеің техникалық жай күйі туралы және анықталған ақаулар жойылғанда және жетпейтін жарақтар толықтырылғанда шағын көлемді кемеің жүзуіне рұқсат беру туралы, шағын көлемді кемеге жүзу жағдайлары бойынша шектеулермен, жүзуге рұқсат беру туралы, шағын көлемді кемеің жүзуіне тыйым салу туралы қорытындылар ш ы ғ а р ы л а д ы .

25. Шағын көлемді кемелерді куәландыру иелерінің немесе ие өкілдерінің қ а т ы с у ы м е н жү р г і з і л е д і .

26. Кемелерді куәландыру корпусты жағалауда сырлағанға дейін екі жылға кемінде бір рет жүргізіледі.

Шағын көлемді кемеі техникалық қадағалау қағидаларына

1-қосымша

Шағын көлемді кемеңі (бастапқы, жыл сайынғы)

техникалық куәландыру

АКТІСІ

Осы актіні 20__ жылғы «__» _____
(Көліктік бақылау

_____ жасады
комитеті аумақтық бөлімшесінің атауы, тегі, аты, әкесінің аты, лауазымы)

Кеме иесі _____

(тегі, аты, әкесінің аты немесе мекеменің, ұйымның атауы)

Тұрғылықты мекенжайы (ұйымның немесе жеке тұлғаның тұрған жері)
және телефоны _____

Куәландыруға ұсынылған кемеңің типі _____

моделі _____ жасалған жылы _____ жасалған орны _____

зауыттық № _____ корпус материалы _____ ұзындығы _____ м. ені _____ м.

борт биіктігі _____ м. су үсті бортының биіктігі _____ м. жүк көтергіштігі _____ т.

жолаушы _____ сыйымдылығы _____ адам.

Желкендер ауданы _____ ш. м.

Кеме жасау тәсілі _____

қозғалтқыш (мотор) типі мен маркасы _____ саны _____

қуаты _____ зауыттық нөмірі _____

Техникалық куәландыру нәтижесінде мыналар анықталды:

1. Кемеңің басты өлшемдері _____

(мәлімделгенге сәйкестігі)

2. Кеме сыйымдылығы _____ т.

3. Шөгү _____ м.

4 Корпустың жай-күйі _____

(жай-күйінің бағасы)

Рульдік құрылғы _____

(жай-күйінің бағасы)

6. Зәкір және арқандап байлау құрылғысы _____

(болуы және жай-күйі)

7. Құтқару құралдары _____

(атауы, саны мен жай-күйі)

8. Сигнал беру құрылғылары _____

(атауы және жай-күйі)

9. Жарақ заттарымен жинақтау _____

(талаптарға сәйкестігі)

10. Жүк көтергіштігі және жолаушы сыйымдылығы _____ тонна(адам)

11. Орнықтылығы, суда батпауы, жүзгіштігі _____
(жай-күйін бағалау)

12. Жүзгіштік қоры _____
(қамтамасыз етілген, қамтамасыз етілмеген)

13. Су үсті бортының ең аз биіктігі _____

14. Өртке қарсы жүйе _____
(түрі және жарамдылығы)

15. Механикалық қондырғы _____
(жай-күйінің бағасы)

16. Ең жоғарғы рұқсат етілген қуаты _____
(белгіленген)

17. Желкендер мен такелаждың жай-күйі _____
(жарамдылығы)

18. Электр жабдығы _____
(ж а й - к ү й і)

19. Р/байланыс және р/оқшаулаудың болуы _____
(типі, маркасы және жай-күйі)

Қорытынды:

Куәландыру жүргізу нәтижесінде осы кемеңіздің жай-күйі _____

(ж а р а м д ы ,   ж а р а м с ы з)

Белгіленген ауданы және жүзу жағдайы:

рұқсат етілген толқын биіктігі _____ м.

жағалаудан алшақтығы _____ м.

қозғалтқыштың рұқсат етілген қуаты _____ а.к.

рұқсат етілетін жүк көтергіштігі _____ т.

Жүзу мерзімі _____ содан кейін

_____ облысы, қаласы бойынша Көліктік бақылау инспекциясына

техникалық тексеру үшін ұсынылуы тиіс.

Тексеру кезінде қатысқан (дар) _____

(Т . А . Ә . ,   л а у а з ы м ы)

Куәландыруды жүргізді _____

(Т.А.Ә., лауазымы)

М.О.

20 ____ ж.« ____ » _____

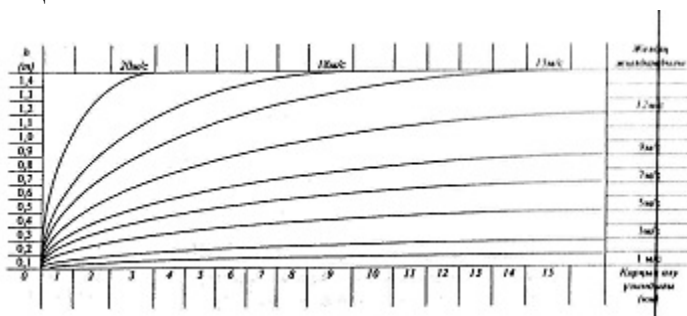
Шағын көлемді кемеңі техникалық қағидаларына
2-қосымша

Р/с №	Кеме түрі	Мотордың рұқсат етілетін қуаты (а/күші)	Басты өлшемдер	Кеме санаты	Жүк көтергіштігі, жолаушы сыйымдылығы	
					адам	кг
1	Ескекті қайық	-	2,0x1,1x0,4	1	1	100
2	Ескекті қайық	-	2,8x1,3x0,5	2	2	200
3	Ескекті қайық	-	3,3x1,4x0,5	2	3	300
4	Ескекті қайық	-	4,4x1,5x0,5	2	4	400
5	Ескекті қайық	-	6,0x1,6x0,6	3	6	1000
6	Моторлы қайық	15-ке дейін	3,4x1,5x0,6	2	3	300
7	Моторлы қайық	25-ке дейін	4,4x1,6x0,75	3	4	500
8	Моторлы қайық	-	6,0x1,7x0,95	3	6	800
9	Катер	40-қа дейін	6,0x1,8x0,9	3	6	800
10	Катер	50-ге дейін	8,5x2,5x1,2	3	6	1000

Шағын көлемді кемеңі техникалық қағидаларына
3-қосымша

H мин.	Жүзу жағдайы		
	Жағалаудан қашықтығы (км)	Толқын биіктігі (м)	Жел күші (балл)
0,2	0,5	0,2 дейін	2
0,3	1,0	0,3 дейін	2
	3,0	0,4 дейін	3

Шағын көлемді кемеңі техникалық қағидаларына
4-қосымша

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК